

A Fővárosi Ítéltábla dr. Gaudi-Nagy Tamás ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a dr. Ozsváth Zsolt rendőr alezredes, jogtanácsos által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránt indított perében a ...i Törvényszék 2014. december 1. napján kelt, 27.P.20.375/2014/10. számú ítélete ellen a felperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg - 15 napon belül - az alperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint fellebbezési eljárási költséget, míg az államnak - felhívásra - 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 1999-től elsősorban építészeti, ingatlan-forgalmazási és gépjárművekkel kapcsolatos igazságügyi szakértői tevékenységet folytat az ... keretében. A felperes fia, ... 2000. évtől kezdődően mobiltelefon üzletet működtetett a ... szám alatti üzletben. Az ... 2004-ben felvette tevékenységi körébe a mobiltelefonok forgalmazását, ekkortól a ... egyéni vállalkozásában működtetett székesfehérvári, valamint egy dunaújvárosi szaküzlet is a társasághoz tartozott, ... a társaság alkalmazásába került. A felperes fia közel 20 éve ...on, a ... utcában él külön lakásban. A ... szám alatti ingatlant kizárólagosan a felperes használta. A ...i Rendőrkapitányság 2012 májusában lopás büntette és más bűncselekmények elkövetése miatt folytatott eljárást ... ellen. Alapos gyanú merült fel arra, hogy ... a 2012. május 25-ei Vodafone üzletbe történt betörésnek részese volt. Gyanúsítottkénti kihallgatása során úgy nyilatkozott, hogy tőle ... a bűncselekmény elkövetéséből származó mobiltelefonokat vásárolt. ... gyanúsítottai vallomásával párhuzamosan névtelen bejelentés érkezett a ...i Rendőrkapitányságra, amelyben a bejelentő előadta, hogy egy „...” becenevű férfi lopott telefonokat vesz át, amelyeket részben a ...i üzletben tart, de az édesapja lakcímén, a ... szám alatti lakóházban, főképp annak garázsában is tárol. A rendelkezésre álló adatbázisból megállapítható volt, hogy a „...” becenevű férfi azonos a felperes fiával. A ...i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya a 2012. május 31. napján kelt 07010/2455/2012/bü. számú határozatával a felperes ... szám alatti lakásán házkutatást rendelt el. Ugyanezen a napon és alkalommal rendelkezett a házkutatás elrendeléséről a ... szám alatti telephelyre, valamint ... utcai lakására, illetőleg gépkocsijára nézve. A rendőrség a ... szám alatti üzletben a késő délelőtti (11-12 óra) órákban kezdte meg a házkutatást, amelyet folytatott a gépkocsiban, illetőleg a lakóhelyen, majd ...ot délután 15.08 órakor a bűncselekmény elkövetésével meggyanúsította, és őt kihallgatta. A felperes lakóhelyén 13.45 órakor került sor a házkutatás megkezdésére. Az ingatlanhoz a ...i Rendőrkapitányság jelzés nélküli gépkocsijával három civil ruhás nyomozó érkezett. A felperes a házkutatási határozattal

szemben panaszt jelentett be, a jogaira történt figyelmeztetést követően hatósági tanú jelenlétét indítványozta. A nyomozók felajánlották, hogy hatósági tanúként polgárőrt kérnek fel, a felperes azonban a környéken lakók közül, indifferens, a rendőrséggel kapcsolatban nem álló személy eljárását kívánta. A nyomozók által felkeresett harmadik lakóházban ... hajlandó volt részt venni az eljárásban. A felperesnek a házkutatással szembeni panaszát a ...i Városi Ügyészség a B.3400/2012/5. számú, 2012. június 19. napján kelt határozatával, mint alaptalant elutasította. Határozatának indokolásában megállapította, hogy a határozat meghozatalának időpontjában a nyomozóhatóság birtokában lévő adatok szerint megalapozottan feltehető volt, hogy bizonyítási eszköz ezen az ingatlanon megtalálható, ezért a nyomozóhatóság törvényesen és megalapozottan döntött a házkutatásról. A határozattal szemben a felperes felülbírálati indítványt terjesztett elő, amelynek a ...i Járásbíróság a 2013. január 3. napján kelt 5.Bny.662/2012/3. számú határozatával helyt adott, és megállapította, hogy a felperes ... szám alatti ingatlanán 2012. május 31-én foganatosított házkutatásra, mint kényszerintézkedésre, törvénytelenül került sor. Határozatának indokolásában kiemelte, hogy a nyomozóhatóság házkutatás elrendelésére akkor jogosult, ha megalapozottan feltehető, hogy ezen kényszerintézkedés bizonyítási eszköz megtalálására vezethet, azonban ilyen adatoknak, információknak a nyomozás feltárt bizonyítékaiból vissza kell köszönniük. A bíróság megállapítása szerint mindössze annyi volt rögzíthető, hogy ... gyanúsítottól telefonokat vett át, amelyekről tudta, hogy azok bűncselekmény elkövetéséből származnak. A bíróság álláspontja szerint egy névtelen bejelentő állítása nem teszi megalapozottan feltehetővé a kényszerintézkedés alkalmazásának eredményességét. Az eset a felperest nagyon megviselte, a ...i Járásbíróság határozatát a lakókörnyezetében többeknek megmutatta. A kapcsolata a fiával, ...tal megromlott, 2013 szeptemberére a mobiltelefon üzletágát a társaságon belül felszámolta.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnevét a ... szám alatti ingatlanában törvénytelenül foganatosított házkutatással és annak módjával. Ezen túlmenően az alperest megfelelő elégtétel adására és 500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állítása szerint a ...i Járásbíróság határozata önmagában nem alapozza meg a felperes keresetét. A házkutatás megtartása önmagában akkor sem alkalmas a jóhírnév megsértésére, ha annak eredményeként semmilyen bizonyíték nem kerül elő. A házkutatás végrehajtása során a felperesnek az eljáró rendőrök sem személyében, sem vagyonában kárt nem okoztak.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 30.000 forint perköltséget, és az államnak - felhívásra - 36.000 forint kereseti illetéket. Az elsőfokú bíróság az alperesi állítással szemben osztotta a felperes álláspontját, miszerint a jóhírnév sérelmét egy eljárás indítása, lefolytatása, egy kényszerintézkedés elrendelése, annak végrehajtása, végrehajtásának módja is megvalósíthatja. Kiemelte azonban: következetes a bírói gyakorlat abban, hogy valamely eljárás megindítása önmagában személyiségvédelmi pert nem alapoz meg, még akkor sem, ha az eljárás nem vezet eredményre. Az adott esetben egy olyan kényszerintézkedést rendelt el a rendőrhatalóság, amely a nyomozás alá közvetlenül nem vont személyt érintett. Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy az adott esetben alkalmazott kényszerintézkedés mennyiben volt célszerű, az intézkedéssel okozott hátrány arányban állt-e a bűncselekmények felderítéséhez fűződő érdekekkel. Rámutatott arra, hogy a felperes fia, ... az ... alkalmazásában állt az érintett időszakban, a ... szám alatti mobiltelefon szaküzlet a társaság egyik telephelye volt. Kiemelte: a felperes sem vitatta, hogy ... gyanúsított ...ra nézve terhelő vallomást tett, amikor úgy nyilatkozott, hogy a Vodafone szaküzletbe történt betörésből származó

mobiltelefonokat neki értékesítette. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem lehet súlytalannak tekinteni - a ...i Járásbíróság értékelésével szemben - a 2012. május 30-án telefonon tett névtelen bejelentést, ugyanis az a felperes fiára, tevékenységére vonatkozóan objektív körülményekkel alátámasztható adatokat tárt fel. A bejelentő „...” becenévű férfiről beszélt és a rendőrség rendelkezésére álló nyilvántartásban megállapítható volt, hogy a „...” becenévű férfi azonos ...tal. A bejelentő a ...i üzletről is beszélt, amely szintén megfelelt a valóságnak. Az objektíve is valónak bizonyuló adatok mellett és a családi kapcsolatból eredően nem lehetett kizárni azt, hogy a bejelentő felvetése, miszerint ... a ... szám alatti lakóházban lopott tárgyakat tart, megfelelhet a valóságnak. Nem fogadta el azt a felperesi érvelést, miszerint közte és a fia között semmiféle kapcsolat nem állt fenn, az adott esetben nincs jelentősége annak, hogy ... két évtizede külön lakásban él. A felperesi érveléssel szemben utalt arra is, hogy a büntetőeljárásról szóló törvény értelmében a házkutatás elrendeléséhez nem szükséges gyanúsítás. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperes eljárása, a kényszerintézkedés elrendelése a jogszabályi előírásoknak megfelelt. A tanúvallomások alapján tényként lehetett megállapítani, hogy a felperes lakókörnyezete nem az alperes részéről eljáró nyomozóktól szerzett tudomást a házkutatásról. A nyomozók a kényszerintézkedés végrehajtása során nem tették nyilvánvalóvá jelenlétüket és annak célját, így az alperes a kényszerintézkedés elrendelésével, annak lefolytatásával a felperes személyiségi jogát, jóhírnevét nem sértette meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatásával a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérve. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a keresethez kötöttség elve alapján tartalmilag nem abban a kérdésben határozott, amelyre vonatkozóan a felperes kereseti kérelmet terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság nem abban a kérdésben hozott döntést, hogy megvalósult-e a jóhírnév sérelme, hanem a kényszerintézkedés elrendelésének jogszerűségét vizsgálta. Álláspontja szerint önmagának mond ellent az elsőfokú ítélet, amikor megállapítja egyfelől azt, hogy a kényszerintézkedés jogszerűségének megállapítása kapcsán a ...i Járásbíróság határozata a döntő, majd azt állapítja meg, hogy a kényszerintézkedés elrendelése a jogszabályi előírásoknak megfelelt. Az elsőfokú bíróság a tanúk vallomását ugyancsak tévesen értékelte. A tanúk vallomása ugyanis alátámasztotta azt, hogy az alperes önmagában a jogszerűtlen eljárás megindításával megsértette a felperes jóhírnevét, ugyanis az a szűk lakókörnyezetében rossz fényt vetett rá, csorba esett feddhetetlen hírnevén. Ennek kiküszöbölésére tartotta szükségesnek a felperes azt, hogy a határozat révén tisztázza magát, tévedett az elsőfokú bíróság, amikor ezt a felperes terhére rőtta. Hivatkozása szerint a meghallgatott rendőr tanúk vallomása alátámasztotta, hogy az adott esetben nem rendelkeztek kellő információval ahhoz, hogy jogszerűen folytassák le a házkutatást. Mindezek eredményeként az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés kérdését a jogalap hiányában nem vizsgálta, holott a köztudomású tények elfogadhatóságán túl a tanúk és a csatolt okiratok alapján a felperes nem vagyoni kárigényének megalapozottsága is bizonyítást nyert. Utalt arra is, hogy az alperes jogsértő magatartása az üzleteik bezárását eredményezte, a korábbi igazságügyi szakértői megkeresések száma az esetet követően visszaesett. Kiemelte: nem vagyoni kártérítés megítélésére nem csak akkor van lehetőség, ha a sérelmet szenvedett személy tételesen bizonyítja a nem vagyoni hátrányait, hanem abban az esetben is, ha a jogsérelemmel elszenvedett hátrányos következményeket köztudomású tényként fogadja el a bíróság. Adott esetben köztudomású tényként szükséges elfogadni, hogy a felperes lakókörnyezetében a jóhírnevét megsértette a foganatosított házkutatás. Alaptalan elvárás lenne a felperessel szemben, hogy önmagát megalázó helyzetbe hozza azáltal, hogy a teljes lakókörnyezetét megidézti tanúként elnehezült helyzetének igazolására.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelmében felülbírált [Pp. 228. § (4) bekezdés].

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, a Fővárosi Ítéltábla az arra alapított, és a helyesen felhívott jogszabályok helytálló alkalmazásával meghozott érdemi döntésével a továbbiakban kifejtett indokolásbeli kiegészítéssel egyetértett.

A felperes által állított jogsértés idején hatályos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 75. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani.

A régi Ptk. 78. § (1) bekezdése kimondja, hogy a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdése szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

A felperes arra megalapozottan hivatkozott fellebbezésében, hogy a személyiségi jogi polgári perben eljáró bíróság feladata nem a házkutatás elrendelése jogszerűségének megállapítása. A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján azonban kizárólag akkor sérelmezhető a kényszerintézkedés, az adott esetben a házkutatás elrendelése a személyhez fűződő jog védelme szempontjából is, ha annak elrendelésére nyilvánvalóan és teljesen megalapozatlanul került sor, vagy a kényszerintézkedés foganatosításának módja olyan, hogy a jóhírnév megsértésének megállapítására adhat alapot. Ez utóbbira a perben maga a felperes sem hivatkozott, a Fővárosi Ítéltáblának ezért abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a házkutatás elrendelésére nyilvánvalóan és teljesen megalapozatlanul került-e sor.

Az alperes a bűncselekmény elkövetését követően néhány nappal ... gyanúsítottól olyan információhoz jutott, miszerint tőle a felperes fia a bűncselekmény elkövetéséből származó mobiltelefonokat vásárolt. A gyanúsított vallomásaival párhuzamosan névtelen bejelentés érkezett az alpereshez, amelyben a bejelentő előadta, hogy egy „...” becenevű férfi - aki az adatbázisból megállapítható módon azonos a felperes fiával - lopott telefonokat vett át, amelyeket részben a ...i üzletben tart, de az édesapja lakcímén, a ... szám alatti lakóházban, főképp annak garázsában is. Kétségtelen, hogy az ... telephelye a ...on volt, de tekintetbe véve, hogy a Kft. tevékenységében a felperes fia is részt vett, a családi kapcsolatra is tekintettel nem nélkülözött minden alapot az alperesnek a felperes ... utcai ingatlanán házkutatást elrendelő határozata. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az alperes a rendelkezésére álló objektív adatok alapján nem nyilvánvalóan és teljesen megalapozatlanul rendelte el a házkutatást, ezért önmagában a kényszerintézkedés elrendelésének ténye a felperes személyhez fűződő jogát, jóhírnevét nem sértette.

A Fővárosi Ítéltábla ezért - az előzőekben kifejtettek szerinti indokolásbeli kiegészítéssel - az elsőfokú bíróság érdemben helyes, a keresetet elutasító ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes a sikertelen fellebbezése következményeként köteles a másodfokú eljárásban is irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes részére jogi képviselete ellátásáért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint megállapított, a perben az ügyvéd jogállását élvező jogtanácsos munkadíjából álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére. A tárgyi illetékfeljegyzési

jog [Itv. 62. § (1) bekezdés f) pont] folytán le nem rótt, az Itv. 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési eljárási illetéket a felperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, valamint 15. § (1) és (3) bekezdése alapján köteles felhívásra megfizetni az államnak.

Budapest, 2015. június 26.

Dr. Sággy Mária s. k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s. k.
előadó bíró

Dr. Csordás Csilla s. k.
bíró